

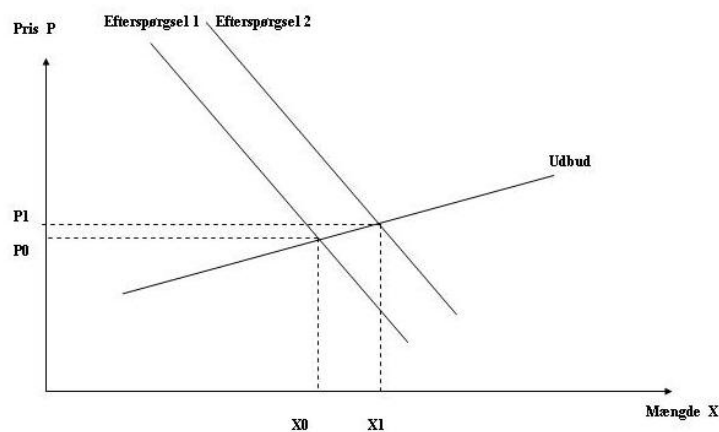
Udbud/Efterspørgsel og Elasticiteter

Udbud/Efterspørgsel:

Efterspørgselskurve: En kurve der viser kundernes efterspørgsel. Hvis prisen sænkes, så vil efterspørgslen alt andet lige stige på en given vare.

Udbudskurve: En kurve der viser virksomhedernes udbud alt efter hvor meget virksomheden kan tage for en given vare. Hvis markedsprisen stiger, så vil virksomheden producere/udbyde mere.

Udbud/Efterspørgselskurve: Det er ikke sikkert, at kunderne vil efterspørge et øget udbud. Bestemt ikke hvis prisen vokser. Så vil virksomhederne måske opbygge et lager og med tiden vil prisen falde pga. overproduktion og der reagerer forbrugerne og efterspørgslen vil stige.

Markedsligevægt: Der hvor efterspørgslen rammer udbuddet. Altså hvor de 2 grafer mødes.

Frie markeds kræfter: De frie markeds kræfter vil altid sørge for, at ramme markedsligevægten. Mange udbydere og mange som efterspørger, vil altid ramme ligevægten.

Overefterspørgsel: Hvis udbuddet ikke er højt nok i forhold til efterspørgslen vil virksomhederne forsøge at sætte prisen op eller øge udbuddet.

Overudbud: Hvis efterspørgslen er for lille i forhold til udbuddet vil virksomheden på sigt sætte prisen ned, for at øge efterspørgslen så det passer til udbuddet.

- Skal altid opgøres i et bestemt punkt, da den ændrer sig alt efter hvor vi er på differenskurven. Det skal forstås som en differentialkvotient.

Ekstreme tilfælde:

Perfekt substitutionsvarer: Dvs. de 2 varer er perfekt substituerende og du vil opgive 1 enhed af A for at få 1 enhed af B. Dvs. et fast forhold. MRS er her konstant og typisk være lig 1

Perfekt komplementærvarer: Fx hvis man har 1 højre sko, så vil man også gerne have 1 venstre sko og hvis man har 2 højre sko så vil han også gerne have 2 venstre sko. 2 højre sko og 1 venstre sko kan han ikke bruge til noget.

Man tegner ved at grafen drejer 90 grader i punkt (1,1), (2,2), (3,3) osv.

Konvekse Indifferenskurver

Normalt antages det, at der er aftagende marginal substitutionsrate = Konvekse indifferenskurver. Dvs. hvor grafen er aftagende.

Marginalnytte (MU):

Angiver den ekstra nytte som forbrugeren opnår ved at forbruge én ekstra enhed af et givent gode.

- **2 goder**
I et diagram

Når X_1 stiger, så stiger forbrugeren nytte med: $\Delta X_1 * MU_1$
Når X_2 stiger, så stiger forbrugeren nytte med: $\Delta X_2 * MU_2$

- **Nytte U er konstant**
Dvs. man er på den samme indif. Kurve.

Hvis U er konstant gælder: $\Delta X_1 * MU_1 + \Delta X_2 * MU_2 = 0$

Omskrevet til: $\frac{MU_1}{MU_2} = \frac{X_2}{X_1} = MRS$

Forholdet mellem MRS og MU for 2 goder:

Dvs. den marginale substitutionsrate (MRS) mellem 2 goder **er lig** med forholdet mellem godernes marginalnytter (MU)

Budgetrestriktioner:

Antag, at forbrugerne har en begrænset indkomst (**I**)

Vi antager, at forbrugeren bruger hele sin indkomst/budget på 2 goder.

Det vil så således ud: $I = (P_1 * Q_1) + (P_2 * Q_2)$

- Skæringspunkter:

Gode 1 på x-aksen og Gode 2 på y-aksen

Hvis forbrugeren bruger hele sin indkomst (I) på **Gode 1**, så vil skæringspunktet ligge på **X-aksen**

Hvis forbrugeren bruger hele sin indkomst (I) på **Gode 2**, så vil skæringspunktet ligge på **Y-aksen**

Det man har stående på 2. Aksen skal man have stående alene:

$$\frac{I}{P_2} - \frac{P_1}{P_2} * Q_2 = Q_2$$

Substitution og indkomst effekter:

Når prisen falder, sker der 2 effekter:

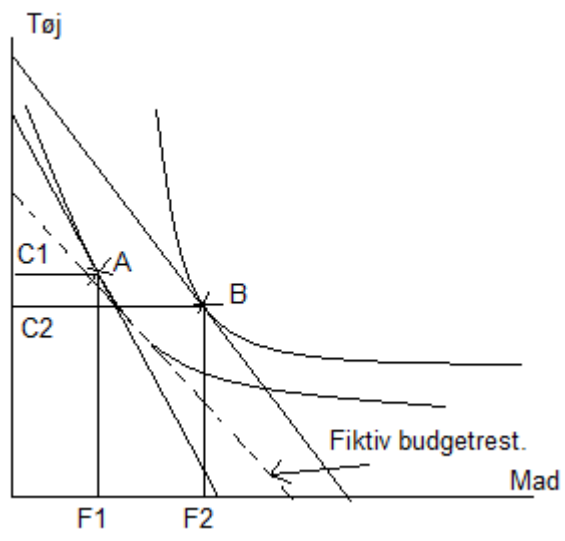
1. Forbrugeren køber mere af det gode der er blevet relativt billigere og mindre af det gode der er blevet relativt dyrere. (Subst. Effekten)
2. Forbrugers reale købekraft stiger (Indk. Effekten)

- **Subst. Effekten:**

Viser ændringen i efterspørgslen for mad når **P** falder og nytten er konstant.

Hvordan?

Findes ved at parallelforskyde den nye budgetrestriktion over i en fiktiv budgetrestriktion der tangerer den gamle indifferenskurve.

- **Indk. Effekten:**

Viser ændringen i efterspørgslen efter mad når den reale købekraft stiger og P holdes konstant.

- **Konkl. for mad**

Samlet effekt: Subst. Effekt + Indk. Effekt

Substitutionseffekten når prisen på mad falder, er altid positiv

Indkomsteffekten når prisen på mad falder er:

1. Positiv hvis normalt gode
2. Negativ hvis inferiørt gode

Hvis den samlede effekt er positiv når prisen på mad falder og efterspørgslen efter mad stiger så er der tale om et ordinært gode (dvs. hvis subst. og indk. Er positive)

Hvis den samlede effekt for mad er negativ når prisen på mad falder og efterspørgslen stiger efter mad så er der tale om et giffengode (Dvs. den negative Indk. Effekt er "større" end den positive Subst. Effekt.

Dvs. et giffengode er nødvendigvis et inferiørt gode, men et inferiørt gode er ikke nødvendigvis et giffengode.

4. Isokvantkurverne er konvekse pga. aftagende substitutionsmuligheder – Dvs. MRTS er aftagende.
5. Isokvantkurverne vil aldrig skære hinanden – Fordi virksomheden kun anvender tekniske efficiente produktionsmetoder.
6. Sammenhæng mellem MRTS og Inputfaktorernes marginalprodukt:
  - Når **L** stiger, så stiger virksomhedens produktion med: $MP_L * \Delta L$
  - Når **K** stiger, så stiger virksomhedens produktion med: $MP_K * \Delta K$

Hvis Q er konstant gælder:

1. $MP_L * \Delta L + MP_K * \Delta K = 0$

2. $MP_L * \Delta L = -MP_K * \Delta K$

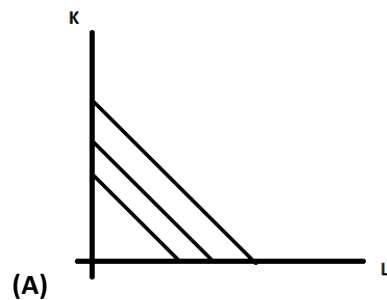
3. $\frac{MP_L}{MP_K} = -\frac{\Delta K}{\Delta L}$

4. $\frac{MP_L}{MP_K} = MRTS$

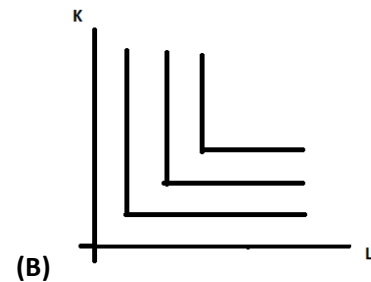
Dvs. den marginaltekniske substitutionsrate mellem 2 inputfaktorer er lig med forholdet imellem inputfaktorernes marginalprodukter.

Det ekstreme tilfælde:

7. A: Perfekt substitutions inputfaktorer → MRTS er konstant langs hele isokvanten

(A)

(B)